

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren.

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

33. årg.

Bergen, Torsdag 26. juni 1947.

Nr. 56

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Kr. 16.00 utenlands.
Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850.
Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Uken som endte 21. juni.

Bankfisket tar seg opp.

Vårtorskefisket i Finnmark slutt.

Det var høyst forskjellige forhold på de forskjellige fiskeplasser i uken som endte 21. juni. Vårfiskeopp-synet i Finnmark ble hevet lørdag 21. juni. Bankfisket fra Møre ga denne uke bedre fangster enn forrige uke. Også på Bjørnøyfeltene tar fisket seg opp. Håbrandfisket viser også atskillig bedre utsikter nå. Bankfisket fra Sørlandsbyene er fremdeles dårlig, og avsetningsforholdene er meget dårlige. Derimot var kystfisket meget tilfredsstillende. Småsild- og forfangst-sildfisket ga ikke noe særlig gode resultater. Makrellfisket ebber ut og brislingfisket har gitt små resul-tater.

Bankfisket.

Bankfisket på Sunnmøre blir stadig bedre. Fisket foregår særlig på Tampenbanken og Shetlandsfeltet. I alt kom det inn fra disse feltene 6 båter med i alt 358 tonn. En båt som kom fra Island hadde 24 tonn saltet torsk og 13 tonn kveite. Ukefangsten for Møre utgjorde over 1500 tonn. Av dette var 43,7 tonn torsk, 323,5 tonn sei, 845 tonn lange, 58 tonn blålange, 99,2 tonn brosme, 66,7 tonn hyse og 54 tonn kveite. Bankfisket utenfor Sørlandskysten innskrenker seg til 5—6 tonn, vesentlig lyr. Salgsmulighetene er dårlige. Av

reker ble tatt mellom 8 og 9 tonn, fangstene var forholdsvis bra. 2 fartøyer var oppe i 800 kg. Kystfisket var meget godt. Det ble tatt mellom 30 og 40 tonn sei og lyr. Det synes å være muligheter for et opp-sving i fisket mellom Lindesnes og Flekkefjord. Den torsk som her blir fanget vil gå til klepping. Været var bra.

Til Tromsø ble det i siste uke ilandbrakt fra kystbankene 3,6 tonn brosme, 7,5 tonn kveite, 1,5 tonn flyndre, 5,3 tonn steinbit og noe torsk. Fisket ved Bjørnøya er i full gang. 8 fartøyer kom til Tromsø med tilsammen 30 tonn saltfisk. 3 båter måtte gjøre vendereise på grunn av dårlig agn. Det er fremdeles mange båter til stede ved Bjørnøya. Fisket har tatt seg merkbart opp de siste dager, og isforholdene er også bedre.

Håbrandfisket.

Det var noe bedre fiske i forrige uke. Fartøyene forsøkte seg over alt på Fladengrunn, Revet, Shetland, Tampen osv. Enkeltfangstene ligger mellom 2000 og 14 000 kilo. I alt kom det inn 8 fartøyer med tilsammen 52 000 kilo.

Forfangstsildfisket.

I Haugesundsdistriktet ble det stengt bare om lag 200 hektoliter siste uke. Ved Onarheim ble det gjort 2 steng. Av den sild som har vært stengt tidligere, står det bare ca. 160 hektoliter tilbake. I Bergensdistriktet har det ikke vært stengt noe forfangstsild. På Sunnmøre ble det stengt ca. 1900 hl i Romsdal ca. 350 hl, tilsammen 2250 hl. Det fordeler seg slik: Vanylven 1050 hl, Sande 112 hl, Syvde 400 hl, Harøy 30 hl, Ullstein 300 hl, Volda 500 hl, Vestnes 130 hl og Misund 220 hl. Fra Trøndelag meldes at det ikk har vært gjort noe steng i siste uke. Heller ikke Nord-Norge kan melde om sild. På Møre går opptaket unna etter hvert, med stor etterspørsel etter sild til agn og hermetik. I Haugesundsdistriktet har en fremdeles 160 hl stående i steng.

Småsildfisket.

I Osterfjorden ble i siste uke stengt mellom 2000—3000 hl. Størrelse 20—34 pr. kg. I Sogn ca. 2000 hl. Størrelse 35—49 pr. kg. På Møre ble det stengt i alt 325 hl småsild. Det fordeler seg slik: Syvde 30 hl, Skodje 30 hl, Fræna 30 hl, Halså 90 hl, Eide 40 hl, Frei 25 hl, Valsøyfjord 30 hl og Edøy 50 hl. Fra Trøndelag meldes det at det er stengt mellom 500—600 hl i Stjørna.

Levendefisk.

Norges Levendefisklag S/L melder at det i lagets distrikt ble låssatt ca. 220 000 kg og opptatt ca. 250 000 kg siste uke. Det skulle således nå være ca. 450 000 kg i lås. På Helgeland ble det i siste uke stengt ca. 60 000 kg, vesentlig storsei. Dette tall er inkludert i kvantumet ovenfor. Fryseriene er særlig interessert i storsei. Innenlandsomsetningen har også vært noe lettere i siste uke. Dette står muligens i forbindelse med at makrellfisket har avtatt. Det var meget skodde i slutten av forrige uke.

Brislingfisket.

Det ser ut til at fisket er kommet inn i en stille periode. I Sogn har det vært kastet en del ved Frøningen, Lærdal, Kaupanger og i Nærøyfjorden, men fangstene var små, til dels bomkast, og enkelte steder var kvaliteten så vidt den holdt. I Sunnhordland har fangstene vært jevnere, men likevel små. Det meldes de siste dagene at det er kastet fra 100—200 skjegger ved Førde og opp til 500 skjegger ved Kaldestad. I

Rogaland ble det en dag kastet i alt 1000 skjegger i Lysefjord, ellers intet. På Østlandet har fisket vært bedre, idet det er kastet bra ved Holmestrand, Horten og Fredrikstad. Likeledes var det en del kasting inne i Oslofjorden. I de siste dagene meldes det imidlertid om stillstand igjen i fisket.

Fisk brakt i land i Møre og Romsdal fylke i tiden 1. januar—14. juni 1947.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Iset	Saltet	Hengt	Hermet.
	kg	kg	kg	kg	kg
Torsk	527 427	516 765	4 345	—	6 317
Sei	⁴)4 446 819	¹)3 439 970	616 935	75 930	288 984
Lyr	9 054	9 054	—	—	—
Lange	2 056 681	259 947	796 546	188	—
Blålange	5 062	—	5 062	—	—
Brosme	423 774	²)84 331	339 173	270	—
Hyse	372 092	371 448	—	—	644
Lysing, kolmule ..	—	—	—	—	—
Kveite	113 950	113 950	—	—	—
Gullflyndre, rødsp.	12 363	12 363	—	—	—
Smørflyndre	3 380	3 380	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—
Uer (rødfisk)	320	320	—	—	—
Steinbit	2 550	2 550	—	—	—
Breiflabb, ulke ...	400	400	—	—	—
Skate, rokke	59 121	59 121	—	—	—
Annen fisk	50 071	50 071	—	—	—
Håbrand	125 308	125 308	—	—	—
Pigghå	1 001 053	1 001 053	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—
Hummer	16 404	16 404	—	—	—
Reker	26 460	26 460	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—
Ialt	9 252 289	6 092 895	2 762 061	76 388	295 945
Herav til:					
Ålesund	4 657 798	2 473 359	1 972 411	—	28 212 000
Kristiansund N. ...	960 661	690 637	270 024	—	—
Smøla	233 422	218 192	2 770	12 460	—
Bud—Hustad	165 664	126 685	38 979	—	—
Ona—Bjørnsund ..	308 501	157 123	151 378	—	—
Bremsnes	⁴)1 468 199	1 324 686	74 613	43 900	—
Haram	80 610	49 030	19 180	—	12 400
Søre Sunnmøre ...	959 555	645 304	232 706	10 000	71 545
Grip	289 350	279 350	—	10 000	—
Kornstad	128 529	128 529	—	—	—
Lever	3 445	—	—	—	—

¹) Herav 10 100 kg filet. ²) Herav 450 kg filet. ³) Herav 40 kg filet. ⁴) Herav 25 000 kg brukt til fiskemel.

Litt av hvert.

Norsk Kompensasjonsselskap A/S trer i virksomhet. I Norges Eksportråds Meldinger for 13. juni er inntatt følgende:

Norsk Kompensasjonsselskap A/S ble stiftet den 18. mars 1947, på initiativ av Handelens Importutvalg og Norges Eksportråd i forståelse med Forsyningsdepartementet. Selskapet trer i virksomhet den 16. juni 1947. Selskapets aksjekapital på kr. 50 000 innehas av interesserte landsbransjeforeninger. Utbyttet er begrenset til 3 prosent.

Selskapets formål er å bidra til istandbringelse av kompensasjonsforretninger mellom norske og utenlandske eksportører og importører, hvor slike forretninger er ønskelige, det vil si at selskapet ikke tar sikte på bare å koble sammen eksport og import, men også på å gi veiledning i valutaspørsmål samt innhente eksport- og importlisenser.

Selskapets utgifter dekkes ved en provisjon på 1 prosent av eksportør og 1 prosent av importør. Etter at utbyttet er betalt og de påbudte fondsavsetninger foretatt, skal det resterende overskudd tilbakesendes proratarisk eksportører og importører som har deltatt i kompensasjonsforretninger gjennom selskapet.

Norsk Kompensasjonsselskap A/S vil legge vekt på å være et nøytralt servicekontor for næringslivet. I henhold til sine vedtekter vil det ikke drive kjøp eller salg for egen regning eller arbeide som agenter, men vil overlate dette til de vanlige kanaler. Den kompensasjonsvirksomhet som drives av andre firmaer, berøres ikke av kompensasjonsselskapets arbeid. Selskapet skal oppløses når det igjen er inntrådt ordinære forhold i utenrikshandelen.

Som kjent består selskapets styre av følgende:

Blant eksportører:

1. Direktør E. Ramm Ellefsen, Oslo (styrets formann).
2. Direktør Emil Petersen, Oslo.
3. Konsul Waldemar Werring, Kristiansund.

Blant importører:

4. Grosserer Jacob Bergsland, Aker (styrets viseformann).
5. Grosserer Erik Brekke, Aker.

Blant agenter:

6. Overrettssakfører Frantz Tanberg, Oslo, med følgende varamenn:

1. Direktør Thomas Burchardt, Sarpsborg.
2. Kontorsjef Robertson, Oslo.
3. Konsul Anders Aarsæther, Alesund.
4. Direktør David Een, Aker.
5. Grosserer Frans Wilhelmsen, Trondheim.
6. Overrettssakfører Paal Roll, Bergen.

Som selskapets administrerende direktør er ansatt tidligere fullmektig i Norges Bank, Per Skou.

Kontoradresse: Karl Johans gate 8, Oslo, telefoner 41 74 08 — 41 65 86.

Yrkeskurs i havfiske for Aust-Agder. «Fiskets Gang» har fått tilsendt beretninger for yrkeskurs i havfiske. Kurset ble holdt i Aust-Agder i 1946/47. Vi gjengir følgende av beretningene:

I de siste par år har det vært atskillig interesse for havfiske blant fiskerne på Skagerakkysten. Det har også

handbrakt fisk til Måløy og omegn i tiden 1. januar til 14. juni 1947.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Iset	Saltet	Hermetikk
	kg	kg	kg	kg
Torsk	287 490	278 140	9 350	—
Sei	957 470	744 900	—	212 570
Lange	409 600	92 200	317 400	—
Brosme	74 900	49 900	25 000	—
Hyse	37 700	37 700	—	—
Kveite	12 320	12 320	—	—
Gullflyndre	4 570	4 570	—	—
Skate	1 350	1 350	—	—
Annen fisk	3 780	3 780	—	—
Håbrand	12 000	12 000	—	—
Pigghå	3 214 600	3 214 600	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—
Hummer	8 500	8 500	—	—
Reker	4 800	4 800	—	—
Krabbe	—	—	—	—
I alt	5 029 080	4 464 760	351 750	212 570

vært atskillig diskusjon om å få i gang undervisning for fiskere. Dette resulterte i at der under krigen ble satt ned en komité til å utrede spørsmålet om en fiskerfagskole for Sørlandet. Et slikt foretagende er imidlertid en langsiktig affære, og da der vinteren 1946 ble åpnet adgang til å holde yrkeskurs, meldte spørsmålet seg om det var mulig å få avholdt et yrkeskurs for opplæring i havfiske. I møtet i yrkesopplæringsnemnda for Aust-Agder den 5. april 1946 redegjorde medlem av nemnda, dr. Dannevig, for spørsmålet og om de forberedende arbeider som var gjort. Nemnda henstilte til dr. Dannevig å arbeide videre med saken og framkomme med eventuelle forslag. I samarbeid med formannen i Arendal og omegns fiskerforening, B. J. Bartholdsen, og formannen i Fiskernes salgslag, Barth Svendsen, ble der i møte den 15. mai foreslått følgende plan for undervisningen:

- A. Orienterende undervisning ved laboratoriet i Flødevigen i en uke.
- B. Undervisning ombord i ca. 2½ måned.
- C. Høst- eller vinterkurs med undervisning i land i ca. 3 måneder. Navigasjon til kystskippereksamen II klasse. Undervisning i motorlære, lysanlegg og regnskapsførsel.

I møte den 21. mai tiltrådte nemnda forslaget og besluttet å søke stat og fylke om de nødvendige midler. Forberedende arbeider var allerede utført. Den 23. juni 1946 kom M/K »Brustind« M — 74 — H til Arendal. Kutteren var 66 fot med en motor på 70 HK og utstyrt med trålvinsj. Det var 2 tråler og linebruk ombord. Snurrevad fikk en dels utlånt, og dels kjøpt et par brukte nøter.

Kutterens eier og fører var kaptein Jonas Otterlei.

Til det praktiske kurs meldte seg 9 elever, hvorav 6 møtte.

Mandag 24. juni møtte elevene ombord. Avtalen med kapteinen var at elevene skulle delta i navigasjonen, passet

Skoleskipet M/K «Brustind» —
kaptein Jonas Otterlei.

av motoren, være med på reparasjoner, delta i fisket, rensing og pakking av fisken m. v.

Den første uken gikk med til forberedende arbeider. Mandag den 1. juli gikk man til sjøs. Den 14. september ble det praktiske kurset avsluttet. At elevene fikk anledning til å delta i reparasjon av redskaper og maskin, anser man som en fordel. Ved en samtale med elevene har man fått inntrykk av at disse var meget tilfreds med den praktiske lærdom de fikk. De har også hatt meget utbytte av opphold i land, særlig i Hirtshals, hvor de danske fiskere hadde vært meget velvillige til å undervise dem angående danske redskaper og fangstmetoder.

De teoretiske kurser begynte 20. oktober 1946 på Arendal off. Sjømannsskole. 15 elever deltok. I tiden 20. til 31. oktober ble kurset ledet av fiskeriassistent, cand. real, Gunnar Dannevig. Som innledning til det teoretiske kurs ble det gitt en oversikt over naturgrunnlaget for våre fiskerier, og deretter ble det gitt korte oversikter over våre viktigste fiskearters biologi. For at elevene skulle få greie på hvor-

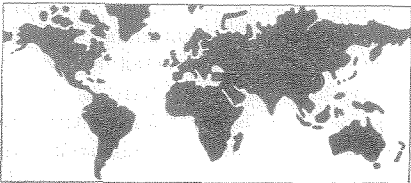
for det er så viktig å gi ferskfisken en renslig og for øvrig korrekt behandling, ble ensymenes og bakterienes virksomhet gjennomgått.

Den 4. november 1946 begynte kurset i navigasjon til kystskippereksamen kl. II med 16 elever. Kurset sluttet med eksamen 3. til 5. februar 1947.

I tiden 6. til 28. februar 1947 fortsattes med kurs i motorlære på Arendal Maskinistskole. 11 elever gjennomgikk kurset, hvorav 3 ikke deltok i den avsluttende prøve.

Fiskeriutvalget har også, etter henstilling fra fiskerne, søkt å få startet et kurs i radiotelefoni og radiopeiling. Dette har ikke lyktes. En har derfor besluttet å vente med et slikt kurs til vinteren, da forholdene sannsynligvis vil ligge bedre til rette. Likedan har fiskerne bedt om kurs i regnskapsførsel. Det vil sannsynligvis passe å ta slikt kurs ved siden av radiotelefoni.

Utvalget har fått det bestemte inntrykk at elevene har vært meget interessert, og så vidt man har brakt i erfaring har deres oppførsel den hele tid vært eksemplarisk.

Ut- landet.

Bestemmelser om frossen fiskefilet, utarbeidet av Newfoundland's Commissioner for Natural Resources.

1. Hvis ikke noe annet framgår av sammenhengen av disse bestemmelser, nytter en følgende definisjoner:
 - a) med »Board« menes Newfoundland Fisheries Board;
 - b) med »Fish« menes alle sorter saltvannsfisk inklusiv skalldyr;
 - c) med »Fillet« menes fisk hvor all innmat, ben, hode, hale og finner er tatt bort, eller som skal tas bort etter som bestemmelsene krever det, og redaksjonen av bestemmelsene utferdiges overensstemmende;
 - d) med »Inspector« menes en person som er autorisert av »the Board«, og som skal påse at disse bestemmelser blir overholdt;
 - e) »Person« skal innfatte enhver sammenslutning av personer, både i selskaps form eller ikke, og enhver forening eller sammenslutning.
 - f) »Non-fatty« fisk skal innbefatte torsk, hyse, flyndre, uer, »hake«, brosme og lyr.
2. Alle anlegg for filetering og frysing av fisk skal ha rikelig forsyning av rent ferskvann eller sjøvann uten forurensninger. Alle slike anlegg med utstyr og redskaper skal stadig holdes grundig rene og sanitære.
3. Fisk med ethvert tegn på oppløsning, forråtnelse eller surhet skal ikke fileteres. Fileter som er bløte eller liknende, skal ikke bli frosset.
4. Når fileter av fisk med skjell skal markedsføres med skinn, skal fiskeskjellene fjernes før fileteringen etter metoder godkjent av »the Board«.
5. Umiddelbart før fileteringen skal fisken vaskes grundig i fersk- eller saltvann, tatt direkte fra kran eller pumpe.
6. Fileter oppbevart i is for transport eller lagring før den fryses, skal pakkes i kasser med finknust is. Kassene må ikke være dypere enn 20,32 cm innvendig.
7. Før filetene fryses skal de vaskes grundig i fersk- eller sjøvann, og alle blodrester og liknende skal fjernes.
8. Umiddelbart etter at fileter av »non«fatty« fisk er vasket og stelt, skal de dyppes tilstrekkelig lenge i ren klornatriumoppløsning (koksaltoppløsning) for å styrke cellevevet, og for å få minst mulig »drip« når de tines opp. Klornatriumoppløsningen skal lages av ferskvann, hvis dette er tilgjengelig.
9. Umiddelbart etter at filetene er dyppet i klornatriumoppløsningen, skal de veies og pakkes i den emballasje de skal fryses i. Inntil filetene blir frosset, skal de oppbevares i kjølerom med en temperatur ikke høyere enn 4,5 grader C.
10. Vekter eller veiemaskiner som blir brukt til å veie fileter, skal alltid være nøyaktige, og ved veiing av fileter som skal fryses, må en foreta et rimelig fradrag for svinn under frysingen.
11. Alle pakninger som inneholder filet for salg eller eksport, skal tydelig merkes med en sann og korrekt be-

skrivelse av innholdet, inklusiv minimumsvekten i avoirdupois pounds, samt pakkerens navn og adresse.

12. Uttrykket »quick frozen« (med dets grammatikalske variasjoner), anvendt som beskrivelse av frysemetoden, skal ikke brukes uten skriftlig tillatelse fra »the Board«. Slik tillatelse blir bare gitt når temperaturfallet under frysingen blir bare gitt når temperaturfallet under frysingen er fra 0 grader C til \div 4 grader C, foregår så hurtig at bare en minimal forstyrrelse av cellevevet i filetene forekommer. Fisken skal ikke fjernes fra fryserommet før lagringstemperaturen er nådd.
13. Frossen filet skal lagres i en temperatur ikke høyere enn 5 grader Fahrenheit (ca. \div 15 grader C).
14. En »Inspector« skal:
 - a) inspisere alle anlegg for hvilke søknad er sendt om å få benytte dem til filetering av fisk og frysing av fileter;
 - b) inspisere alle anlegg og alt utstyr for filetering og frysing av fisk, og undersøke nøye metodene og de sanitære forholdsregler som blir benyttet, dessuten andre forhold i forbindelse hermed;
 - c) besiktige filet og fisk som blir nyttet i filetfabrikasjon;
 - d) ta prøver for nøyaktigere undersøkelser;
 - e) som »Inspector« kan han forlange og gjennomføre straffeforfølgninger for brudd og forseelser mot disse bestemmelser.
15. Hvis en »Person«, som eier eller har i sin besittelse filet eller fisk til filetfabrikasjon, eller som har lisens til tilvirkning av fisk ifølge Processed Fish (Licenoing) Regulations, 1944, etter forlangende av en »Inspector« nekter eller unnlater:
 - a) å gi »the Inspector« adgang til anlegget, som vedkommende har lisens for;
 - b) å vise »the Inspector« alt utstyr i et slikt anlegg og metodene som blir brukt;
 - c) å framvise filet eller fisk til undersøkelse;
 - d) å tillate uttatt en rimelig mengde prøver for undersøkelse; er vedkommende skyldig i brudd på disse bestemmelser.
16. Ingen »Person« har adgang til å eksportere fileter uten at de er besiktiget og godkjent av en »Inspector«, og hvis filetene ikke er eksportert innen seks måneder fra den dag undersøkelsen fant sted, skal de besiktiges på ny før de eksporteres.
17. »The Inspector« skal gi vrakerattest (inspection certificate) til lisensinnehaveren eller eksportøren. Vrakerattesten skal inneholde antall kolli som er vraket og godkjent, datoen for vrakningen og vedkommende »Inspector«s navn.
18. Disse bestemmelser kan benevnes som Processed Fish (Filleting and Freezing) Regulations, 1946.

Merknad: Enhver person som gjør seg skyldig i brudd på regler eller bestemmelser i henhold til Department of Natural Resources Acts, 1943-44, kan dømmes for hver enkelt forseelse i en summarisk straffesak mot vedkommende person til en bot på maksimum \$ 200, eller i mangel av betaling, til fengsel i maksimum 3 måneder.

En fiske-armada.

I »The Fishing News« av 31. mai skrives det redaksjonelt under tittelen »Fishing Armada«: Mr. Douglas Marshall henledet i House of Commons oppmerksomheten

på at den spanske regjering har avslått å gå med på en internasjonal begrensning av fisket i området sør for Irland, og hvor en stor flåte følger blotter bankene for fisk. Han ville be mr. Bevin om hurtigst å innlede underhandlinger med Spania for å »minke truselen mot både Cornwall og det vestlige England«. Det later til at en ny spansk armada har vist seg i horisonten for å true landets vestlige del. To hundre moderne spanske trålere, som opererer som en skyttel, invaderer de sørvestlige fiskebanker utfor Sør-Irland, og overbeskatter området på det alvorligste til stor skade for fiskeflåten fra Milford, og for fiskeplassene mellom North Devon og North Cornwall. Denne etterkrigsrusel fra Spania har medført at det er blitt stadig vanskeligere for britiske båter å fiske på de banker de har oppdaget og utviklet.

Bevis for realiteten i dette krav kommer fra Milford Haven, hvor fangstene av lysing i årets første kvartal er om lag 2000 tonn mindre enn fangstene i den tilsvarende periode forrige år. Det har på samme måte gått ut over Swansea, Cardiff og de mindre havnene i Wales, Devon og Cornwall, men ikke, naturligvis, i en slik voldsom utstrækning. I det minste er en stor tråler fra Welsh-området blitt gjort klar for fangst i islandske farvann, som følge av situasjonen, og også som følge av departementets konsekvente nektelse av å få fastsatt prisene på lysing på et nivå som står i rimelig forhold til andre fiskepriser. Det vil uten tvil avhenge av utfallet av alt dette i hvilke farvann båteierne vil drive. Det kan ikke ventes at noen båteier, når alt kommer til alt, vil fiske med tap. Spanierne fisker ikke innenfor tremilsgrensen, men ved hjelp av store parejatråler soper de havbunnen, og tar store kvanta undermålsfisk. »Par«-metoden, som alle nå er så altfor kjent med, gjennomføres ved bruk av 2 trålfartøyer, som sleper en stor trål mellom seg, og havnene i Wales har i den senere tid vist oss hvilket effektivt fangstredskap parejatrålen er når den brukes av fagets beherskere.

At et godt fiskeområde skal beskattes inntil sterilitet er naturligvis galt nok, og skjønt vi ønsker mr. Marshall alt hell med protesten, må vi uttale som vår oppriktige mening at det er lite håp om at noe skal bli foretatt. Det viktige overbeskatningsproblem vedkommende Nordsjøen¹⁾ synes like langt fra en løsning som den gang da det internasjonale råd tok det opp. Der er for mange ulike teorier med hensyn til den beste løsning utenlands, og ennå viktigere, altfor meget ren selvishet i bedømmelsen av saken fra mer enn en av de nasjoner som er representert i rådet. »Det felles beste« appellerer overhodet ikke til mange av dem. »Vårt eget beste« er den herskende regel. Dersom Nordsjøproblemet synes uløselig for utenriksministeren, hvor meget vanskeligere vil det da ikke være å løse vanskene for våre landsmenn i vestområdene. Innenfor tremilsgrensen er det ikke vanskelig å læge såret, utenfor tremilsgrensen må det felles tiltak til medmindre vi gjør som Amerika, likefram og uten disputt tar tøylene i vår egen hånd og griper til en framgangsmåte som alle andre må rette seg etter. De to saker er imidlertid ikke parallelle. U. S. A.'s og Kanadas frykt næres bare av en fare som truer fra tusener miles avstand på den annen side av havet; her er det spørsmål om et

duzin nasjoner, som lett kan beskutte de banker vi ønsker å beskytte. Som et nakent fakta må det innrømmes at både Norge og Island har det samme problem med hensyn til »utlendinger« som våre vestlige landsdeler har nå, og vi kan neppe vente å få vår vilje på begge måter (expect to have it both ways). Jo hurtigere det internasjonale råd samles til avgjørende beslutninger, desto bedre for alle parter.

I samme nummer av »The Fishing News« berettes det at tråleren »Maretta« fra Milford Haven i disse dager utrustes for fiske på Islandsbankene, da lysingfangsten på bankene sør for Irland, som Milfordflåten og »Maretta« tidligere har driftet på, ikke gir lønnsom drift på grunn av overbeskatning fra spanske parejatrålere. Hvis »Maretta« islandstur faller heldig ut, vil andre Milford Haven-trålere følge eksemplet.

Islands fiskerier i 1947.

I tiden fra januar inntil 11. mai foregår hvert år utenfor sørkysten og vestkysten samt ved Vestmannøyene et essongfiske, som i utbytte hva torsk angår har utgjort grunnstammen for Islands betydelige tilvirkning av klippfisk gjennom alle år. Under krigen svant denne produksjon inn til nesten ingenting, men den synes nå etterhånden å bli tatt opp igjen i et økende omfang.

Dagen 11. mai (på islandsk: Lokadagurinn) kan betegnes som oppgjørsdagen for dette sesongfiske. Islandske trålere fortsetter for så vidt driften uten avbrytelse, og dette skille mellom de forskjellige årstidens fiskerier har for dem ingen betydning, men det ikke ubetydelige båtfiskeriet (linefiske-skip, motorfiskefartøyer og åpne båter) avsluttes den nevnte dag med påfølgende oppgjør til besetningene.

Den sesong som hermed for i år er forbi, har hva værforhold angår stillet seg helt annerledes enn hva man har vært vant til. Det begynte i januar — hva som oftest er tilfelle — med stormfullt vær, men dette bedredes i februar og ga de fleste båter utror i et omfang som ikke hadde forekommet på uminnelige tider. Det var utror dag etter dag uavbrutt i nærmest to måneder. I dette tidsrom gas det ikke landligge, med mindre driften nødvendiggjorde reparasjon av maskin- eller motorskader. I slutningen av mars måned var det i år ilandbrakt et større kvantum fisk sammenliknet med i fjor, og etter at frysehus hadde fått den del herav de kunne bearbeide, ble restkvantumet omtrent i sin helhet saltet. I april slo værforholdene om til det verre, og det ble mer landligge. Man hadde i denne sesong mindre redskapstap enn vanlig.

Med hensyn til utbyttet av fisket pr. 30. april har Islands fiskeriselskap meddelt en foreløpig oppgave, i henhold til hvilken fangstmengden har utgjort 123 000 tonn, beregnet på grunnlag av sløyd fisk med hode (1946: 111 000 tonn). April måneds fangst var 35 000 tonn (1946: 38 600 tonn). Utbyttet av årets sildefiske er ikke medregnet i denne oppgave. Av inneværende års utbytte pr. ultimo april ble 23 800 tonn utført iset (1946: 52 300 tonn), til frysehus ble levert 52 700 tonn (1946: 47 200 tonn) og til salting 46 200 tonn (1946: 10 500 tonn). Til konserver og i andre øyemed ble anvendt bare ubetydelige mengder. I tilslutning til den her gjengitte oversikt over fiskeriets avkastning pr. ultimo april, kan det meddeles at Islands fiskeriselskap senere har opplyst

¹⁾ Med hensyn til Nordsjøproblemet vises til redogjørelse for den siste konferanse i London i »Fiskets Gang« nr. 18 1947 side 222.

at det saltete kvantum pr. 15. mai d. å. har utgjort 25 000 tonn fullsaltet fisk.

Ved Faksebukta sluttet de fleste båtene fisket »Lokadagurinn», og rederne flest er fornøyd med den forløpne værftid. Den største båtfangst i sesongen hadde et fartøy fra Sandgerdi på 1520 skippund (à 160 kg). Fiskernes lott ombord i båter fra dette sted beløp seg gjennomsnittlig til 12 000—13 000 islandske kroner, i et enkelt tilfelle 18 000 kroner. I Keflavik var høyeste båtfangst 1480 skippund, og fiskernes lott omkring 15 000 kroner. I Akranes gikk høyeste lott opp til 17 000—18 000 kroner, men her var lavmålet også helt nede i 9 000 kroner. Største fangst hadde en båt med 1450 skippund. Vintertorskefisket ga for Vestmannøyenes vedkommende et utbytte av 13 000 tonn fisk, herav ble 5200 tonn frosset, 7200 tonn saltet og 800 tonn utført iset. Høyeste fiskerlott her var 15 000 kroner. I Vestfjordene ble fisket avsluttet ved påsketider. Fiskernes lott var meget høyere i år sammenliknet med fjorårets sesong.

Etter en av Islands statistiske byrå offentliggjort oppgave hitsettes tallene som angir mengden og verdien av Islands utførsel av produkter av fiskeriene i januar—april 1947 og 1946 (verdien er angitt i islandske kroner).

Vareslag	Jan. - april 1947		Jan. - april 1946	
	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi
Saltfisk, virket 100 kg	—	—	—	—
Saltfisk, uvirket	44 784	7 049 090	22 827	3 675 900
Saltfisk i tønner	6	1 750	49	8 090
Tørrfisk	3	3 570	—	—
Isfisk	190 336	14 857 340	394 607	41 683 600
Frosset fisk	34 527	9 029 020	43 476	10 869 930
Hermetisk fisk	306	150 620	1 655	604 230
Saltsild tønner	4 857	834 380	3 244	602 150
Frosset sild 100 kg	3 924	254 550	342	35 870
Tran	8 968	3 899 320	29 642	9 952 950
Silldolje	12 217	2 207 580	4 122	385 710
Fiskemel	22 430	2 190 930	12 150	753 780
Sildemel	7 200	592 220	—	—
Rogn, saltet tønner	545	96 020	734	123 350

Verdien av Islands utførsel i april 1947 beløp seg til 15,8 og innførselen til 41,7 mill. isl. kroner, og i tidsrommet

januar—april 1947 og 1946 henholdsvis 52,8 og 158,7 samt 86,6 og 109,2 mill. kroner.

Verdien av Islands vareutførsel i år, fordelt på bestemmelsesland hadde følgende omfang (til sammenlikning hitsettes tallene for det tilsvarende tidsrom i 1946):

	Jan./april 1947	Jan./april 1946
	(Verdi islandske kroner)	
Norge	652 190	1 368 620
Danmark	2 272 270	17 220 700
Færøyene	3 241 800	276 840
Sverige	4 433 480	723 080
Belgia	2 289 670	783 300
Storbritannia	17 577 920	46 522 080
Frankrike	4 397 050	2 784 620
Hellas	—	2 571 850
Nederland	653 690	146 060
Eire	365 610	33 920
Italia	6 010 480	—
Polen	2 968 190	—
Portugal	1 880	—
Sovjetsamveldet	202 930	—
Sveits	273 440	564 740
Tsjekkoslovakia	3 131 210	881 370
Tyskland	199 540	282 110
De Forente Stater	3 629 290	12 404 670
Kanada	4 420	—
Palestina	459 970	—
Andre land	58 190	—
Tilsammen	52 823 220	86 563 960

Den ganske betydelige verdi av Islands vareutførsel til Færøyene i april måned i år skriver seg fra verdien av eldre islandske trålere som på den tid ble solgt dit.

Av de i England nybestilte 31 islandske trålere er 3 stykker hittil i år blitt avlevert. Man venter i den nærmeste framtid ytterligere 2 skip hit. Den først ankomne tråler, som ble overtatt av Reykjavik kommune i februar måned, har til primo juni utført 4 turer med isfisk til Storbritannia, og herfor hatt et samlet salgsutbytte av £ 49 198.

Av det ovenfor nevnte kvantum på 25 000 tonn fullsaltet fisk den 15. mai er omtrent en tredjepart oppgitt solgt hovedsakelig til Storbritannia, Tyskland, Italia og Hellas. Til sistnevnte land ble det medio mai eksportert en last på 2000 tonn. Det arbeides videre på produktets salg til de nevnte land, og det skal enn videre være muligheter til stede for eksport til Frankrike og Sverige. De oppnådde priser for fullsaltet fisk har angivelig overhodet ligget under den av regjeringen garanterte pris av isl. kr. 2,25 pr. kg for 1. sorts fisk. Hvis forholdet ikke stiller seg gunstigere for den ennå usolgte fisk, vil garantien påføre statskassen ganske betydelige erstatningsbeløp som kan løpe opp i flere millioner kroner. I denne forbindelse kan det ha sin interesse å notere at prisdirektøren i Reykjavik den 19. mai d. å. fastsatte en maksimalpris av isl. kr. 5 pr. kg i detalj-salg for fulltørket saltfisk av 1. sort.

Utover den 11. mai da hovedfiskesesongen sluttet iallfall for båtfiskets vedkommende, hvis fangstmengder utgjør størsteparten av saltfiskkvantumet, vil det neppe i år bli tale om noen ytterligere saltfiskproduksjon av betydning. Fra fangstplasser på øst- og nordkysten vil det som vanlig bli

Ilandbrakt fisk til Tromsø i tiden 1. januar til 14. juni 1947.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Iset	Filet	Saltet	Hengt
	kg	kg	kg	kg	kg
Torsk	2 553 454	649 340	624 707	1 279 407	—
Sei	3 702	—	—	3 702	—
Lange	11 750	—	—	11 750	—
Brosme	113 894	841	—	113 053	—
Hyse	286 665	278 530	—	5 255	2 880
Kveite	175 819	175 819	—	—	—
Gullflyndre	12 821	12 821	—	—	—
Uer	1 991	1 791	—	200	—
Steinbit	21 401	21 269	—	132	—
Reker	4 135	4 135	—	—	—
I alt	3 185 632	1 144 546	624 707	1 413 499	2 880

drevet torskefiske med båter midtsommers, og deres fangst blir formentlig for en vesentlig del saltet.

Landets frysehushold hadde pr. ultimo april hurtigfrosset 19 000 tonn fisk (1946: 17 000 tonn). Eksportkvantumet har på samme tidspunkt i år utgjort 3453 tonn (1946: 4348 tonn).

I februar måned i år ble det sendt delegasjoner til Storbritannia og Sovjetsamveldet for å forhandle navnlig om salg av islandske fiskeriprodukter.

Om forløpet av forhandlingene med Storbritannia er det nylig utsendt en offisiell kunngjøring, hvori det heter at resultatet av delegasjonens arbeid ble avsluttet den 2. april d. å. av en overenskomst om ilandbringelse av isfisk fra islandske skip i britiske havner, og den 22. mai d. å. av en overenskomst om britiske statsmyndigheters kjøp av et større kvantum sildolje av Islands produksjon sommeren 1947, samt av et kvantum hurtigfrosset fisk, hvis endelige størrelse dog ikke vil bli bestemt, før det viser seg, hvor stor produksjonen av sildolje blir i sommer.

Forhandlingene med Sovjetsamveldet er ennå ikke ført til ende.

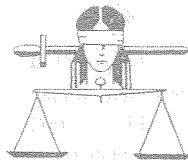
Prisen pr. mål fabrikk-sild i år er ennå ikke fastsatt. Det er meningen å oppta forhandlinger herom med fiskere og fartøyseiere. I fjor ble det betalt isl. kr. 31 pr. mål. På grunnlag av prisen for fabrikk-sild vil deretter prisen på sild til nedsalting bli fastsatt. Det er antydningssvis slått på at prisen på fabrikk-sild kan bli isl. kr. 40 pr. mål.

Det pågår større forberedelser til årets sildefiske, og man er meget forhåpningsfull om et godt resultat på bakgrunn av en høy pris på sildolje og sildemel. Det tør være kjent for flere her at færøyske fiskere som på denne tid av året har drevet fiske utenfor øst- og sørøstkysten, har observert store sildestimer på disse trakter. Et fartøy er nå sendt dit for å foreta nærmere undersøkelser, og det vil herunder bli nyttig foruten varmemålere tillike målere for konstatering av åtemengder i sjøen.

Det vil erindres at det siste vinter pågikk et ikke ubetydelig sildefiske innerst i Faksebukta og like utenfor Reykjaviks havn, fra hvilket fiske det ble sendt større mengder til statens sildoljefabrikker i Siglufjord. Interesserte hold i Reykjavik og andre steder har tatt initiativet til oppførelse av en fabrikk i Reykjavik, til bearbeidelse av sild til olje og mel og for øvrig av fiskeavfall til fiskemel. Et andragende om passende tomt ble sendt kommunestyret, som den 20. mai d. å. samtykket i å gi søkerne på hånden en byggegrunn innen havneområdet ved Ørfirisey mot sikkerhet for at noen lukt fra anlegget ikke førte til byen.

Fiskeforbruket.

En alminnelig familie i Tokio bruker 11,9 prosent av sitt husholdningsbudsjett til fisk, ifølge »Japanese Economic Statistics» (januar 1947). Til sammenlikning kan nevnes at av det forbruk av husholdningsvarer som er satt opp for Norge i »Nasjonalbudsjettet 1947» utgjør fisk 7,1 prosent i 1946 og 5,8 prosent i 1947.

Lov og bestemmelser gitt i medhold av lov.

Flyndrefredningen.

Ved Kgl. res. av 13. juni d. å. er i medhold av midlertidig lov om fredning av saltvannsfisk av 6. mai 1938 § 7 bestemt:

»I. Punkt 2 i Kgl. res. av 5. mai 1939 gis slikt tillegg:
Fiskeridirektøren kan dispensere herfra for så vidt angår lovens § 2.

II. Denne resolusjon trer i kraft straks.«

Kgl. res. av 5. mai 1939 er sålydende:

»I medhold av lov om fredning av saltvannsfisk av 6. mai 1938 § 7 bestemmes:

1. Bestemmelsene i midlertidig lov om fredning av saltvannsfisk av 6. mai 1938 § 1 gjøres gjeldende for alt fiske utenfor territorialgrensen.
2. Bestemmelsene i samme lovs §§ 2, 3 og 4 gjøres gjeldende for alt fiske som drives ved den norske kyst, uansett om dette foregår innenfor eller utenfor territorialgrensen.«

Fiskeredskapsrasjoneringsloven.

I medhold av lov av 14. mai 1917 § 1, om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer, er utferdiget slik Kgl. resolusjon av 13. juni d. å.:

§ 1.

Det er forbudt å selge eller på annen måte avstå til forbruker tauverk til fiskefartøyer eller fiskebåter samt fiskeredskaper — herunder også materialer til fiskeredskaper, — når tauverket eller redskapene helt eller delvis er framstillet av bomull, hamp, manilla, sisal og kokus, — uten at forbrukeren har slik kjøpetillatelse som Fiskeridirektøren bestemmer, jfr. § 2. Likeledes er det forbudt å kjøpe eller på annen måte motta tauverk, fiskeredskaper eller materialer som nevnt, uten slik tillatelse.

Fra forbudet unntas omsetning av redskaper og nødvendig tauverk til ferskvannsfiske.

§ 2.

Fiskeridirektøren kan gi nærmere forskrifter til gjennomføring av bestemmelsene i § 1 og gjøre unntak fra bestemmelsene.

Abonner på „Fiskets Gang!”

§ 3.

Overtredelse av denne resolusjon eller av bestemmelse gitt i medhold av § 2, medfører straff og inndragningsansvar som bestemt i Lov av 14. mai 1917 nr. 5, § 8.

§ 4.

Denne resolusjon trer i kraft fra og med 1. juli 1947 og gjelder inntil videre.

Fiskeridirektøren har bestemt at de någjeldende rasjoneringsforskrifter av 30. juni 1946 blir gjeldende utover 30. juni d. å. og inntil videre.

Beriktigelse.

I forrige nummer av »Fiskets Gang« har det dessverre innsneket seg en trykkfeil på side 320 i bestemmelsene om »Kontroll med innlastning av fiskefartøyer som avgår til sildefisken ved Island«. Tilleggets 2 første punktum skal lyde:

»Fartøyer som driver sildefiske ved Island, og som fører dekkslast eller snurpenotbåter utsvinget under daviter, skal før avgang underkastes et ettersyn av Skipskontrollens besiktelsesmann på stedet og en av Sjøfartskontoret oppnevnt mann. For å få dette ettersyn utført, påligger det fartøyetts reder eller fører i god tid før avgang å underrette Skipskontrollens sjøkyndige besiktelsesmann i distriktet om når og hvor ettersynet ønskes utført.«

Australias fiskeoljeindustri.

Denne artikkel er tatt fra »Norges Utenrikshandel« nr. 12, 15. juni d. å.:

Den australske fiskeoljeindustri har aldri vært stor, og før siste krig forekom bare en begrenset produksjon av vitaminoljer. Vitaminoljeindustrien fikk imidlertid et sterkt oppsving under krigen, og man antar at den nå kan dekke hele landets behov for vitaminpreparater til medisinsk og farmasøytisk bruk, og til å øke næringsverdien i matvarer. Stadig større del av det innenlandske marked for veterinærtran dekkes også, skjønt importen av fiskeoljer til dette bruk har vært betydelig helt til nå.

Det er alltid blitt importert store kvanta fiskeoljer til industrielt og kommersielt bruk. Til tross for at Australia ligger nær de antarktiske hvalfelter, driver landet ingen vesentlig hvalfangst, og landet er avhengig av import av sjødyroljer som brukes i produksjonen av smøreoljer, maling, lakk og i garveindustrien. Det diskuteres for tiden hvorvidt man skal prøve å gjenoppta hvalfangsten som en gang foregikk i betydelig omfang, men det er ennå ikke tatt noen bestemmelse i denne retning.

Produksjonen av vitaminoljer i Australia var inntil 1941 meget liten, og historisk sett har landet vært avhengig av import av store mengder torskelervertran på den ene side, og like betydelige kvanta andre vitaminoljer av fisk på den annen.

Storbritannia hovedleverandør av torskelervertran til Australia.

Tidligere kom den vesentlige del av Australias import av torskelervertran fra Storbritannia, denne import ble fra tid til annen supplert med forsyninger fra Newfoundland og Norge, og besto hovedsakelig av tran av torskefisken *Gadus morrhuae* fra fiskebankene i Atlanterhavet og Nordsjøen. Denne torskelervertran har særlig vært B. P. torskelervertran, inneholdende 1000 I.U. vitamin A og 100 I.U. vitamin D pr. gram, og praktisk talt hele importen gikk til den australske farmasøytindustri for produksjon av torskelerverremulsjoner.

Kanada har siden 1937 vært fast leverandør av andre typer vitaminoljer av fisk, særlig sardinolje og »andre fiske-

oljer«, blant annet kveite- og langelevertran. Disse ble brukt til å tilsette vitaminer til en del farmasøytiske preparater, men størstedelen ble brukt i kraftfôr til dyr, spesielt høns.

Hjelpen til Storbritannia stimulerte fiskeoljeproduksjonen.

Tidlig i 1941 bestemte Australia seg til å yte Storbritannia all mulig hjelp til å skaffe vitaminoljer som skulle brukes til å bøte på manglene ved kosten under rasjeringen i Storbritannia. Med dette mål for øye ble Forsynings- og Skipsfartsdepartementets Fiskelevertran-komité nedsatt. Denne komitéts oppgave var å kontrollere alle vitaminoljer av fisk til medisinsk bruk, vitaminisering av matvarer og kraftfôr. Meningen var både å redusere Australias import av vitaminoljer og således frigjøre et større kvantum for Storbritannia, og å øke den innenlandske produksjon så meget som mulig for å oppveie nedskjæringen av importen.

Fiskeleverolje-komiteen fungerte fra 1942 til 1946. Det arbeid den utførte i denne tiden, gikk ut på å bestemme hvor alle vitaminoljene, både de importerte og de innenlandske, skulle benyttes. Ved avgjørelsen av dette ble det tatt hensyn til hvor konsentrerte vitaminpreparatene var, og hvor behovet var størst. Kvantum ble skjønsmessig fordelt på medisiner, vitaminisering av margarin og sjokolade og til kraftfôr til høns.

Mesteparten av oljen til den innenlandske industri fåes av de nesten ubegrensede mengder »schnapper haier« (*Notogaleus Australias*) som finnes langs østkysten av kontinentet og i Bass-stredet, mellom fastlandet og øya Tasmania. Selv om hailever ikke er særlig vitaminrik, så er innholdet av A-vitaminer tilstrekkelig til å gjøre oljen så populær som handelsvare at det lønner seg å framstille den. Haiene blir jo fanget under alle omstendigheter for å brukes til mat. Forholdet er i virkeligheten det at det ikke ville lønne seg å fange haiene bare for oljens skyld. Kjøttet er imidlertid meget etterspurt. Før 1939 tenkte man ikke på å benytte haileveroljen, men i slutten av dette år ble det første trandamperi startet. Da krigen brøt ut, fikk industrien støtte av den australske regjering, og begynte

med en kombinasjon av privat initiativ og regjeringens finansielle støtte, og bistand fra Fisheries Division of Scientific and Industrial Research å utvide fangsten av hai og øke produksjonen av olje.

Leveren representerer 10 prosent av fiskens vekt, og den olje man får utgjør igjen 50 prosent av leveren, slik at A-vitaminoljen representerer ca. 5 prosent av haiens totale vekt. Oljen blir videre vitaminisert ved tilsetning av syntetisk vitamin D, som før ble importert fra Storbritannia, men i de senere år er blitt innført fra De Forente Stater.

Produksjonen blir ennå ikke oppført som separat post i den australske statistikk, men følgende tall er oppgitt av Fiskeleveroljekomiteen:

Haioljeproduksjon.

	Leverens vekt Lbs.	Anslagsvis oljeinnhold ¹⁾ Gals.
1943	304 485	14 165
1944	346 556	16 110
1945	381 100	17 700

Seks selskaper produserer nå haiolje.

Seks selskaper driver nå framstilling av haiolje. De viktigste er: Australian Fish Derivatives Pty. Ltd. (Melbourne), Australian Packers Corporation Ltd. (Melbourne), F. H. Faulding Co. Ltd. (Adelaide), Southern Marine Products (Tasmania og Casimaty Bros. (Hobart)). Den australske oljen blir produsert med en »carrier base«, som lages av lin- eller bomullsfrøolje, peanøttolje og til og med melasse.

Fiskeleveroljekomiteen fastsatte en maksimalpris av 9 d. pr. pund hailever, og en gros-prisen ble da 13 s. 6 d. pr. gallon når man hadde tilsatt syntetisk vitamin D og fått 1000 A og 100 D olje.

Den innenlandske produksjon er utilstrekkelig til å dekke behovet.

Etter planen skule den australske haiolje erstatte den vanlige import av BP torskelevertran og vitaminpreparater i sin alminnelighet. Men faktisk er at Fiskeleveroljekomiteens oppgave ikke ble løst. Den innenlandske produksjon var ikke tilstrekkelig til å gjøre landet uavhengig av import. Til sist ble Australias produksjon av vitaminoljer bare brukt til vitaminisering av menneskeføde og medisinsk bruk, hvor man trengte sterkt konsentrerte vitaminoljer, og den importerte oljen ble brukt til vitaminisering av hønsefôr og farmasøytiske produkter hvor man bare trengte en svak konsentrasjon.

Det ble dog framstilt en serie med sterkt konsentrerte vitaminoljer, inneholdende fra 2000 til 150 000 I.U. vitamin A pr. gram. Man har nå anslagsvis regnet ut at Australia ved egen produksjon kan tilfredsstille sitt behov for slike preparater, og man framstiller stadig mer konsentrerte oljer. Til sine tider har det til og med vært kvanta tilbudt for eksport.

Importen av torskelevertran fra Storbritannia, Newfoundland og Norge ble skåret sterkt ned i 1942—43 og i 1943—44, men i 1945 ble det britiske forsyningsdepartement anmodet om å allokere 40 000 gallons til Australia. Dette

¹⁾ Basert på et gjennomsnittlig A-vitamininnhold av 1500 I.U. pr. gram olje.

kvantum ble innført fra Newfoundland. I 1946 ble Australia også allokert et mindre kvantum.

Tallene for Australias import av »fisk-, sel- og pingvinolje« viser resultatet av forsøket på å redusere importen av andre typer vitaminoljer. Uheldigvis skiller Australias statistikk ikke tydelig mellom fiskeoljer innført for bruk i vitamintilsetning til farmasøytiske produkter og hønsefôr og fiskeoljer til industrielt bruk.

Resultatet av den australske komité's anstrengelser framgår av følgende tabell, som viser Australias import av alle slags fiskeoljer.

Australias import av fiskeoljer.

(»Britisk kurs«; året ender 30. juni).

	Torskelever- tran (raffinert)	Fisk (uraffinert) sel og pingvin	Hval
1936—37	62 787 gals. £ 12 677	283 232 gals. £ 25 264	72 585 gals. £ 533
1937—38	79 535 — » 16 541	329 648 — » 32 922	60 641 — » 6 840
1938—39	76 846 — » 16 085	265 731 — » 29 938	63 468 — » 6 322
1939—40	94 817 — » 30 123	256 113 — » 40 016	148 678 — » 16 698
1940—41	55 638 — » 35 764	142 093 — » 25 533	142 767 — » 18 967
1941—42	30 282 — » 11 483	118 371 — » 25 320	258 066 — » 35 888
1942—43	1 800 — » 1 759	43 555 — » 17 397	178 273 — » 163 838
1943—44	2 125 — » 2 085	89 314 — » 34 135	45 188 — » 7 128
1944—45	42 368 — » 32 831	147 073 — » 90 351	146 178 — » 26 530

Importen av fiskeolje blir mindre.

Statistikken viser tilbakegang for all import av »fisk-, sel- og pingvinolje« i krigsårene, særlig i den tid Fiskeleveroljekomiteen fungerte. Importen av sardinolje som benyttes i hønsefôr, holdt seg nokså konstant, mens de andre »fiskeoljer« (innbefattet kveiteleverolje, »soupfin«-olje, sort-torskolje, levertran, langelevertran og tunlevertran), som alle benyttes til farmasøytiske preparater, viste en tydelig tilbakegang.

I 1943 og 1944 økte importen noe, og på grunn av importrestriksjoner og dollarmangel kom mesteparten fra sterling-landene.

Industrien har selvberging som mål.

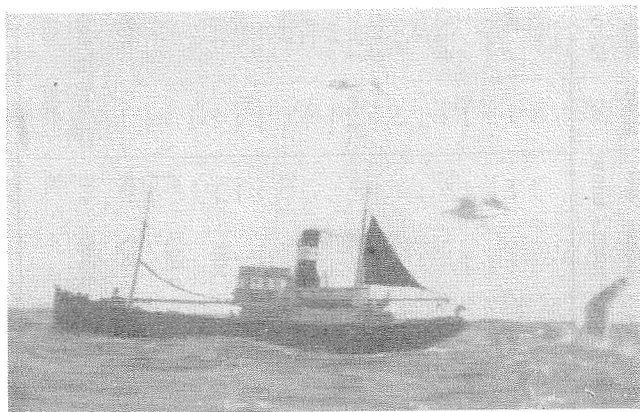
Den australske vitaminoljeindustri kan tilfredsstille etter-spørselen til medisinsk og farmasøytisk bruk, og gjør forsøk på å overta markedet for veterinærtran. Ved opphøret av det behov som krigen hadde skapt for vitaminisering av margarin og sjokolade til hæren, innbefattet de amerikanske tropper som var stasjonert i Australia, vant den australske vitaminoljeindustri betydelig terreng på markedet for veterinærtran. Utsiktene for norsk eksport til Australia er ikke gode på grunn av importrestriksjonene (fiskeoljer er ikke helt forbudt, men importen er under administrativ kontroll), og Australias ønske om å utvide hjemmeindustrien. Toll-satsene er imidlertid uforandret.

Invoyses importset av iskeprodukter fra 1. januar til 14. juni 1947 og i uken som endte 14. juni.

Tollsteder	Vårsild		Fetsild og småsild tnr.	Storsild tnr.	Islandsild tnr.	Brisling tnr.	Klippfisk i alt tonn	Tørrfisk i alt tonn	Rogn tnr.	Rogn fersk kg	Damp-tran tnr.	Rå-tran tnr.	Blank tnr.	Brun Blank tnr.	Brun tnr.	Haitran tnr.	Hval-olje-fettsyre tnr.	Herdet hval-olje tonn	
	Sattet tnr.	Flekkesild tnr.																	
Fredrikstad ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oslo ²⁾	—	—	216	—	—	1 555	6	44	103	17 200	3 225	—	—	696	3 104	—	—	3 071	18
Kristiansand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12 960	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egersund	8 471	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stavanger	5 099	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopervik ¹⁾	39 678	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skudenes	12 419	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haugesund ²⁾	46 362	—	164	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen ⁴⁾	8 887	—	6 063	—	3	—	659	1 907	4 028	380 618	26 482	15	29 798	4 903	100	—	—	—	—
Florø	956	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Måløy ⁵⁾	—	—	—	—	—	—	44	—	—	2 184	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ålesund ⁶⁾	9 817	—	—	—	100	—	3 410	188	3 856	104 682	14 815	11	1 404	79	—	—	—	—	—
Molde	—	—	1 073	—	—	—	5 556	28	928	8 750	841	—	—	—	—	—	—	—	—
Kr.sund ⁷⁾	6 236	—	116	—	—	—	1	12	—	83 217	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trondheim	—	—	14 762	—	100	—	1 018	420	46	188 120	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	116	—	80 749	20	—	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær ¹⁰⁾	—	—	287	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tromsø	—	—	100	—	—	—	2	—	—	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—
Andre ⁸⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	137 925	78	22 781	298 406	103	1 555	10 696	2 715	9 062	878 480	45 414	26	34 859	8 316	412	1 079	—	3 089	—
¹¹⁾ I uken	25 259	—	16	13 557	—	—	1 699	12	584	750	2 283	—	1 612	1 008	208	27	—	—	—

Tollsteder	Hval-olje tonn	Herdet spisefett tonn	Sel-tran tnr.	Sildolje tnr.	Sild, fersk tonn	Sild, røykt kg	Makrell, saltet tnr.	Makrell, fersk tonn	Laks, fersk kg	Levende ål kg	Annen fersk fisk tonn	Hummer kg	Reker kg	Fisk, saltet tonn	Sildemel tonn	Tor-skemel tonn	Annet mel tonn	Sel-skinnskinn kg	Hermefikk tonn		
																				Fredrikstad	41
Oslo	—	—	968	451	1	—	—	—	148	—	330	223	18 018	—	—	—	—	—	—	90	
Kristiansand	—	—	—	—	—	—	—	316	—	—	44	7 472	29 702	—	—	—	—	—	—	—	—
Egersund	—	—	—	—	1 461	—	65	—	—	—	—	28 524	8 328	—	—	—	—	—	—	—	—
Stavanger	—	—	—	2 471	2 506	—	—	13	—	—	264	161 953	72 765	—	—	—	67	—	—	9 222	
Kopervik	—	—	—	—	1 080	—	—	—	—	—	156	—	7 123	—	—	—	—	—	—	325	
Skudenes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Haugesund	—	—	—	—	44 849	23 461	94	—	—	—	128	—	—	—	—	—	—	—	—	1 151	
Bergen	951	—	1 014	1 365	37 743	352 347	—	—	2 584	2 932	8 029	21 555	30 455	1 090	1 000	50	96	22 283	4 102		
Florø	—	—	—	—	414	—	—	—	36	—	37	2 400	—	78	—	—	—	—	—	193	
Måløy	—	—	—	—	749	—	—	—	450	—	972	—	6 618	26	—	—	—	—	—	206	
Ålesund	—	—	1 517	1 916	12 918	614 589	—	—	—	—	1 353	—	20 663	1 880	—	—	—	—	—	142	
Molde	—	—	—	—	307	—	—	—	—	—	119	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Krist.sund	—	—	—	—	1 152	—	—	—	—	—	1 761	—	9 957	2 042	—	—	—	—	—	385	
Trondheim	—	—	—	—	888	—	—	—	4 892	—	4 627	231 103 333	—	37	—	—	—	—	—	737	
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 635	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 023	—	1 500	844	—	—	—	—	—	—	
Tromsø	11	—	1 268	—	35	—	—	—	—	—	3 466	—	42 505	—	—	—	—	—	—	—	
Andre	—	—	55	—	97	300	—	80	—	—	12 492	5 277	32 335	—	—	—	—	—	—	136	
I alt	1 003	9 029	4 822	6 203	104 201	990 697	—	555	8 123	2 932	32 436	225 235	401 524	5 997	1 000	2 390	497	22 283	17 143		
¹¹⁾ I uken	42	30	434	660	35	29 200	—	10	3 287	—	778	14 027	18 770	32	—	—	25	390	301		

¹⁾ 216 kg krabbe, 200 tonn hvaloljefettsyre. ²⁾ 329 tnr. bottlenosetran, 1596 kg tangmel, 15 tonn stearin. 43 300 kg leverpostei. ³⁾ 66 tonn fiskelm. 7500 kg vitaminkoncentrat, 665 kg kveiteolje. ⁴⁾ 5 848 kg haifinner, 300 tnr. krydret storsild, 4550 kg hvalkjøtt. ⁵⁾ 170 tnr. nordjesild, 15,7 tonn stearin, 3760 kg rogn røykt, 153 tonn annen tran, 423 kg laks røykt, 3 tonn tangmel, 12 tonn kveiteolje, 597 tonn tørskellett fra Vardø og 356 tonn fra Narvik. ⁶⁾ Hleri innkludret 44 tnr. sildemel. ⁷⁾ 8 tonn hvalkjøtt. ⁸⁾ 212 tnr. fettsyre av tran 35 tonn Oslo jernbanetollsted $\frac{1}{1} - \frac{11}{6}$. ⁹⁾ Veterinærtran. ¹⁰⁾ 2000 kg fersk lever, 109 378 kg hvalkjøtt. ¹¹⁾ 200 tnr. krydret storsild. ¹²⁾ Herav

På linefiske ved Vestmannøyane.

Vi ber

alle bedrifter i fiskebransjen om å sende bilder fra sitt virke. — Båter, redskaper, fiskebruk, fabrikker, — alt interesserer.

Fiskets Gang

Verdien av utførelsen av fisk- og fiskeprodukter, hvalfangst og andre produkter av fangst jan./april 1947.

Fisk og fiskeprodukt ⁵ r	April Verdi 1000 kr.	I alt Jan./april 1000 kr.
Sild og fisk	16 582	79 772
Hermetikk	7 986	31 316
Dyriske forstoffer unntatt hvalkjøttmel	226	849
Tran av fisk, vesentlig torsk..	6 183	12 586
Tran av annen	621	2 932
Fiskelim	23	138
Melke, silderisp o. a. produkter	21	112
	31 669	127 705
Hvalfangst:		
Hval- og kobbekjøtt	7	51
Hval, bottlenose, sperm. tran og olje	1 897	3 008
Herdet fett	5 864	18 797
Degras	—	2
	7 768	21 858
Andre prod. av fangst:		
Seltran	213	580
Skinn av sel, kobbe og klappmyss.....	—	60
Huder av hvalross og hvitfisk	—	6
	213	646

Ferskfisktransporten med jernbane.

1. kvartal 1947 (alt i tonn.)

Sendt fra	Til Oslo	Andre stasj.	Til Sve- rige	Til Andre land	I alt
Trondheim.					
Sild.....	5,0	10,0	570,2	—	585,2
Fisk	5 876,5	3 971,3	615,3	0,5	10 463,6
I alt	5 881,5	3 981,3	1 185,5	0,5	11 048,8
Mot i fjor	4 155,0	5 684,4	134,8	—	9 974,2
Bergen					
Sild.....	618,2	1 460,7	1 247,1	55,6	3 381,6
Fisk	205,3	349,4	38,9	84,2	677,8
I alt	823,5	1 810,1	1 286,0	139,8	4 059,4
Mot i fjor	617,1	1 275,5	—	—	1 889,6
Åndalsnes					
Sild.....	11,4	155,3	13,2	25,0	204,9
Fisk	1 124,9	37,9	5,0	—	1 167,8
I alt	1 136,3	193,2	18,2	25,0	1 372,7
Mot i fjor	2 102,3	1 222,6	0,3	—	3 323,2
Narvik					
Sild.....	—	—	109,6	—	109,6
Fisk	—	—	504,3	—	504,3
I alt	—	—	613,9	—	613,9
Mot i fjor	—	—	37,6	—	37,6
Mosjøen					
Sild.....	—	0,7	—	—	0,7
Fisk	1 656,1	856,8	—	—	2 512,9
I alt	1 656,1	857,5	—	—	2 513,6
Mot i fjor	1 667,6	975,7	—	—	2 643,3
Andre stasj.					
Sild.....	—	—	24,8	—	24,8
Fisk	—	—	98,3	—	98,3
I alt	—	—	123,1	—	123,1
Mot i fjor	—	—	2,6	—	2,6
Hele landet					
Sild.....	634,6	1 626,7	1 964,9	80,6	4 306,8
Fisk	8 862,8	5 215,4	1 261,8	84,7	15 424,7
I alt	9 497,4	6 842,1	3 226,7	¹⁾ 165,3	19 731,5
Mot i fjor	8 542,0	9 155,2	175,3	—	17 872,5

¹⁾ Herav til Sveits 9,2, Italia 100,0, Danmark 55,6 og Finnland 0,4 tonn fisk.

Litteratur.

Insulation of fish-rooms. »The Fishing News«. No. 1783, p. 4. Aberdeen 1947.

Introducing the new »hydroflow« trawler panels. »Fishing Gazette« 5, p. 102. New York 1947.